

Opiskelijan kansainvälistymisen polut SeAMKissa

14.12.2023

Kansainvälistä osaamista tarvitaan tämän päivän työelämässä. Kaikilla aloilla ja kaikenlaisissa työtehtävissä pitää tulla toimeen monenlaisten ihmisten kanssa ja osata ajatella omaa kokemuspiiriään laajemmin. Kansainvälinen osaaminen nähdään usein myös kilpailutekijänä yksilön, organisaation ja yhteiskunnankin kannalta. Kansainvälinen osaaminen ei ole vain kielitaitoa ja kulttuurista osaamista, vaan se käsittää myös muita työelämävalmiuksia, kuten vuorovaikutustaidot, ongelmanratkaisutaidot ja epävarmuuden sietokyky.

Kansainvälisyys näkyy vahvasti SeAMKin arvoissa ja strategiassa. Tavoitteena on tarjota opiskelijoille ja henkilökunnalle mahdollisuus kansainvälistymiseen sekä edistää kykyä toimia monikulttuurisessa ympäristössä (Seinäjoen ammattikorkeakoulu, 2019). Tavoitteena on, että kaikilla valmistuvilla opiskelijoilla olisi riittävästi kansainvälistä osaamista. SeAMKin opiskelijalla on useita eri tapoja kerryttää työelämän vaatimaa kansainvälistä osaamista. Jokainen voi oman elämäntilanteensa mukaan suunnitella itselleen sopivimman kansainvälistymisen polun valitsemalla osioita erilaisista liikkuvuusjaksojen ja kotikansainvälisyyden muodoista.

Kansainväliset liikkuvuusjaksot

Opiskelija voi opintojensa aikana osallistua lukukauden mittaiselle opiskeluvaihtojaksolle jossain SeAMKin ulkomaisessa partnerikorkeakoulussa, suorittaa opintoihinsa kuuluvan harjoittelun tai osan siitä ulkomailla tai opiskella viikon parin mittaisella kansainvälisellä intensiiviopintojaksolla. Vaihtojakso voi olla myös monimuotoinen sisältäen virtuaalisen osion ja lisäksi fyysisen vaihtojakson kohdemaassa. Useimpiin vaihtojaksoihin on tarjolla myös apurahoja.

Tavoitteena on saada vaihtojaksot mahdollisimman monen ulottuville, ja Erasmus+ ohjelman myöntämissä apurahoissa onkin tarjolla korotettu lisätuki ryhmille, joilla on yleensä muita vähemmän mahdollisuuksia näille osallistua: perheelliset opiskelijat, omaishoitajana toimivat, vammaiset ja toimintarajoitteiset, vakavista ja/tai kroonisista terveysongelmista kärsivät, kansainvälistä suojelua saaneet opiskelijat, kuten pakolaiset ja turvapaikanhakijat. Lisäksi on anottavissa erillinen todellisiin kuluihin perustuva osallisuustuki tilanteissa, kun esimerkiksi vammasta, psyykkisestä tai fyysisestä sairaudesta tai oppimisvaikeudesta johtuvat erityistarpeet tuovat vaihtojaksolle lisäkuluja enemmän kuin on korotetun apurahan määrä.

Liikkuvuusjakson aikana kertynyt osaaminen

Vuonna 2019 julkaistu Erasmus -ohjelman arviointi osoittaa, että vaihtojaksoille osallistuneet opiskelijat olivat muita selvästi paremmin valmistautuneita työelämään ja myös työllistyivät muita paremmin. Lisäksi he toimivat useammin kansainvälisissä tehtävissä, kuin valmistuneet, jotka eivät osallistuneet vaihtojaksoille opintojensa aikana (European Commission, 2019).

Vastaavia tuloksia on saatu myös vuonna 2019 julkaistussa opetushallituksen selvityksessä, jossa vertailtiin lukuvuonna 2017–2018 Erasmus+ -liikkuvuusjaksolle osallistuneiden opiskelijoiden kokemuksia. Selvityksen mukaan opiskelijoiden yleisimmin nimeämä vaihtojakson hyöty liittyy henkilökohtaiseen kasvuun ja kehittymiseen. Liikkuvuusjakson aikana on opittu sopeutumaan paremmin uusiin tilanteisiin ja arvostamaan eri kulttuureita. Opiskelijoiden itsevarmuus ja suvaitsevaisuus ovat vahvistuneet ja ajattelu on tullut avarakatseisemmaksi. Myös kiinnostus uusia asioita kohtaan on lisääntynyt. Vaihtojakso on tarjonnut mahdollisuuden tutustua omaan alaan toisesta näkökulmasta ja laajentaa osaamista. Suuri osa vastaajista kertoi saaneensa ulkomailla sellaista tietoa ja taitoa, jota ei olisi saanut kotikorkeakoulustaan (Opetushallitus, 2019).

SeAMKista vaihtoon lähteneiden opiskelijoiden palautetta vaihdossa kertyneestä osaamisesta kerätään erilaisten raporttien muodossa, henkilökohtaisissa palautekeskusteluissa sekä vaihdosta palanneille opiskelijoille järjestettävissä yhteisissä tapaamisissa. Useimmat vaihtojaksolle osallistuneet opiskelijat kertovat kielitaidon kehittymisestä ja erityisesti kasvaneesta rohkeudesta käyttää vierasta kieltä. Moni kertoo myös itsevarmuuden ja itsetuntemuksen kasvusta, esiintymiskokemuksen karttumisesta, uusien verkostojen luomisesta, ammattitaidon kehittymisestä ja yhteistyö- ja ryhmätyötaitojen kehittymisestä. Osa vaihtoon lähteneistä opiskelijoista mainitsee vasta vaihtojakson aikana huomanneensa, miten hyvä ja hyvin toimiva opiskeluympäristö ja ilmapiiri Suomessa ja SeAMKissa on ja saattaa olla entistä motivoituneempi suorittamaan opinnot tehokkaasti loppuun.

Kotikansainvälisyys

Kaikilla ei kuitenkaan esimerkiksi oman elämäntilanteen vuoksi ole mahdollisuutta lähteä vaihtojaksoille. Opiskelija voi niissä tapauksissa kerryttää kansainvälistä osaamistaan SeAMKissa, kotikampuksella. Tällaista kansainvälisen osaamisen kehittämistä kutsutaan kotikansainvälistymiseksi. Sen muotoja ovat muun muassa kieli- ja kulttuuriopinnot, vieraskieliset opinnot, verkostoituminen SeAMKissa olevien kansainvälisten tutkinto-

ja vaihto-opiskelijoiden kanssa, toimiminen kv-tutorina, osallistuminen virtuaaliselle vaihtojaksolle tai SeAMKissa järjestettävälle kansainväliselle intensiiviopintojaksolle. Myös tutkinto-ohjelmiin kutsutut vierailevat kansainväliset opettajat ovat tärkeä osa opiskelijan kotikansainvälisyyskokemusta.

Kansainvälistä osaamista voi toki kerryttää myös vapaa-ajalla, muun muassa globaalia mediaa seuraamalla, harrastustoiminnan kautta tai vaikka matkustelemalla.

Kansainvälistymiseen kannustaminen

Kansainvälistymisen mahdollisuuksista tiedottaminen ja kansainvälistymiseen kannustaminen on jokaisen SeAMKilaisen tehtävä. SeAMKin kansainvälisen opiskelun palveluiden tiimin puolesta pidetään kaikille ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoille ryhmäkohtaiset infoluennot koskien globaalia työelämää ja kansainvälistä osaamista, ja kerrotaan mahdollisuuksista kehittää kansainvälisyysosaamista SeAMKin opintojen aikana. Näissä infoissa kerrotaan myös vaihto-opiskelun kohteista sekä tarjolla olevista apurahoista.

Todella tärkeä rooli kannustamisessa on tutkinto-ohjelmien opinto-ohjaajilla ja opettajilla, jotka kohtaavat opiskelijoita arjessa useammin. Kenties parhaimpia kannustajia ovat opiskelijat, jotka ovat itse jo kansainvälistä kokemustaan kartuttaneet. He ovat useimmiten todella tyytyväisiä vaihtojaksoihinsa ja muihin kansainvälisiin oppimiskokemuksiinsa ja ovat innokkaita niistä kertomaan.

SeAMKin opiskelijoiden vaihtokokemuksia ja muita kansainvälisen osaamisen kehittämiseen liittyviä tarinoita on julkaistu myös SeAMKin verkkosivuilla suomeksi Opiskelijoiden ja valmistuneiden tarinoita | SeAMK.fi ja englanniksi Adventure awaits | SeAMK.fi.

Osalla opiskelijoista on tarkat suunnitelmat kansainvälistymisen polulleen jo opintojen alkuvaiheessa, ja he saattavat hyödyntää lähes kaikkia liikkuvuusjaksojen ja kotikansainvälistymisen muotoja opintojensa aikana. Toiset innostuvat mahdollisuuksista vasta myöhemmin opintojensa aikana ja tärkeintä onkin, että jokainen saa tiedon tarjolla olevista vaihtoehdoista ja voi suunnitella oman polkunsa itselleen sopivimmalla tavalla.

Tiina Välimäki
Koordinaattori, vaihtoon lähtevät opiskelijat
SeAMK Kansainvälisen opetuksen palvelut

European Commission. (2019). Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. Erasmus+ higher education impact study – final report. Publications office. https://data.europa.eu/doi/10.2766/162060

Opetushallitus. (2019). Tietoja, taitoja, avarakatseisuutta. Korkeakouluopiskelijoiden kokemuksia Erasmus+ -ohjelmasta. Faktaa Express 2A/2019.
https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/oph-faktaa-express-2a-2019-sivut.pdf

Seinäjoen ammattikorkeakoulu. (2019). SeAMK strategia 2020–2024 (2030).
https://app-staging.seamk.hion.dev/seamk-info/organisaatio/strategia-ja-laatu/